1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-6337

РІК LXX. Ч. 140. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЛИПНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 26, 1963 No. 140. VOL. LXX.

КОНГРЕС ВИМАГАЄ ДОВШОГО ЧАСУ НА РОЗГЛЯД ЗАЛІЗНИЧНОГО СПОРУ

Вашингтон. — У зв'язку із зверненням президента Кеннеді до Конґресу, щоб він леґіслятивним шляхом вирішив справу залізничного спору, встановлюючи дворічну мораторію в ньому, провідники Конґресу заявили, що вони не матимуть змоги розглянути основно цілого комплексу зв'язаних із цим спором справ і потребують на це довшого часу. Сенатор Джан О. Пастор, діючий голова Сенатської Торговельної Комісії, до компетенції якої належала б найперше справа залізничного спору, звернувся в середу 24-го липня до залізничих компаній із закликом відкласти на 30 днів уведення запроєктованого цими компаніями нового реґуляміну праці, щоб таким чином відсунути загрозу неминучого страйку і мати потрібний час на те, щоб основно розглянути цілу ситуацію й вирішити дбайливо заходи для досягнення якнайбільш корисної для інтересів нації розв'язки залізничного спору. Уведення нового реґуляміну потягло б за собою звільнення з праці багатьох тисяч робітників і тому ж проводи п'ятьох заінтересованих робітничих професійних спілок обстоюють конечність негайного страйку для оборони робітничих інтересів. У відповідь на звернення Конґресу в справі тимчасового неуводжування в дію нового реґуляміну праці президент Асоціяції Американських Залізниць Деніел П. Луміс заявив, що компанії розглянуть передану їм пропозицію і дадуть свою — позитивну чи неґативну — відповідь ще протягом четверга 25 липня ц. р. Склав цю свою заяву Луміс під час переслухання в Сенатській Торговельній Комісії, що відбувалося в середу 24 липня і продовжувалося до пізньої ночі. Висловлюючи засадничі застереження проти пропонованої президентом Кеннеді провізоричної розв'язки залізничного спору і стерджуючи, що заходи залізничних компаній в справі уведення нового реґуляміну праці були відкладані досі вже шість разів внаслідок започатковуваних урядом леґальних акцій, Луміс обіцяв в імені компаній, що вони поставляться уважливо до пропозиції Конґресу відкласти ще раз реченець уведення оспорюваного реґуляміну на дальших 30 днів. В конґресових колах сподіваються, що проводи залізничих компаній погодяться на пропозицію Конґресу, щоб не стягати на себе закиду в непримирливому ставленні до можливостей позитивної розв'язки спору. Деякі залізничні компанії опублікували вже повідомлення, що новий реґулямін праці входить в дію з днем 30 липня ц. р. На випадок страйку — в ньому взяло б участь 200,000 залізничних робітників. Якщоб цей страйк тривав довше, то він причинився б до масового безробіття в інших галузях американської індустрії, яке охопило б кілька мільйонів робітників.

СИРАКЮЗИ І РОЧЕСТЕР ВЕЛИЧАВО ВІДЗНАЧИЛИ ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

До багатьох міст і місцевостей, які відповідними церемоніями відзначили цього року проголошений Президентом ЗДА Тиждень Поневолених Націй, належали й Сиракюзи та Рочестер. В обидвох місцевостях при відзначуванні цього Тижня місцеві Українські Громади відіграли ініціятивну і провідну ролю.

У СИРАКЮЗАХ

Сиракюзи (мб). — Цьогорічний Тиждень Поневолених Націй був великою подією у Сиракюзах. У неділю, 21-го липня, в авдиторії Ле Мойн Коледжу зібралося поверх 500 гостей, запрошених Комітетом Тижня Поневолених Націй міста Сиракюз та околиці, що складався з представників болгар, вільних китайців, вірмен, естонців, литовців, лотишів, мадярів, поляків та українців. Почесний Громадський Комітет, що патронував це Свято, складався з мейора міста, президента Ле Мойн Коледжу та інших визначних особистостей. Предсідником Свята був Джон К. Данґі.

Свято відкрив С. М. Обремскі. Головну промову говорив д-р А. Т. Люскарен, автор багатьох книжок про комунізм та поневолені народи і великий приятель протикомуністичної боротьби. Він уважає, що ЗДА повинні зірвати торговельні і дипломатичні зносини з комуністичними країнами, а американці солідарніше плекати дружбу з народами за залізною заслоною. Треба створити постійний Комітет Поневолених Націй та відновити Поправку (до закону) Керстена, що передбачає 100 міл. долярів річно на програму визволення поневолених Москвою народів. Промовець закликав до відновлення американської бльокади Куби, та щоб піддержано саботаж, партизанську війну і несподівані атаки проти комуністичних країн. Вибір не є між співіснуванням та знищенням ядровою зброєю, але між повільною капітуляцією та повною перемогою над червоною Москвою.

У мистецькій частині брали участь різні поневолені народи, в тому числі і українці. Українське хорове мистецтво репрезентував широко - відомий чоловічий хор під батутою маестра п. Зенона Мягкого, який виконав ряд пісень, за що по береги виповнена авдиторія нагородила його довготривалими, рясними оплесками. Програмою проводив д-р Микола Ю. Богатюк, професор економії на Ле Мойн Коледжі. Визначні особи, між ним конґресмен Р. В. Рілмен, сенатор Кеннет А. Кітінґ та інші прислали свої телеграфічні привітання.

Присутні схвалили резолюцію до Об'єднаних Націй із закликом до держав - членів одверто осудити московський імперіялізм і експлуатацію ним інших неросійських народів, та приспішити привернення незалежности і свободи народам, уярмленим сьогодні Москвою. Місцева преса впродовж тижня обширно та дуже прихильно звітувала про Тиждень Поневолених Націй. У зв'язку з цим святкуванням, у міській бібліотеці, Сиракюзькому Університеті та Ле Мойн Коледжі були зорганізовані вистави та відповідні оголошення, а в будинку міського Суду впродовж двох тижнів були виставлені прапори усіх поневолених народів.

Українську групу в Комітеті Тижня Поневолених Націй з рамени УККА репрезентували д-р Олександер Гудзяк, д-р Микола Ю. Богатюк та д-р Михайло Логаза. Допомагали їм інж. Мирон Сидорович, п. Зенон Мягкий та мґр Володимир Прибила, мол. Старанням мґра Прибили одне число Спатляйт-у, органу 41-ої Станиці Американського Леґіону у Сиракюзах було повністю присвячене Тижневі Поневолених Націй, як теж появилася 16-сторінкова брошурка з програмою Свята, світлинами хорів, проклямаціями та різними інформаційними матеріялами. Цю брошурку роздано в неділю у Сиракюзьких церквах різних віровизнань.

Левину частину усієї праці вложили, як і раніше, українці Сиракюз та околиці. Тому і цим разом це Свято треба вважати ще одним поважним успіхом української групи, як теж великим зовнішньополітичним досягненням на фронті визвольної боротьби проти імперіялістичної Москви, де від -років українці стоять та борються у передовій лаві.

У РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н. Й. — Старанням Американських Приятелів Антибольшевицького Бльоку Народів в складі: українці, литовці, естонці, мадяри і лотиші влаштовано тут з нагоди Тижня Поневолених Націй спільну виставку. У прекрасній „Мідтавн Пляза", що була збудована коштом $26 000 000 (унікат в цілій Америці!) у виставовому вікні довжини 25 стіп поставлено п'ять фігур, зодягнених у національні строї. Перед кожною фігурою був національний прапор і коротка історія про даний нарід. Довкола кожної постатті - жінки були різнородні експонати, що репрезентували мистецтво і культуру даного народу. Дальше на стінах побільшені драматичні світлини кожного народу. Над світлинами видатних постатей з історії України виднів напис англійською мовою „Україна в боротьбі за свободу". Під кожною світлиною пояснення англійською мовою. Напис: „це сталося у нас, може статися у вас" (лотиші), зупиняв прохожих та заставляв їх пооглядати докладно всі світлини, вичитуючи все, що там написано. Біля величезного годинника поставлено концтабір. На вежі стояв емведист з рушницею, за колючим дротом на землі впала постать, над нею приклякнула в розпуці жінка в чорному одінні. „Поневолені нації" — виднів напис всередині концтабору, а велика мапа, говорила, хто саме. Власті „Мідтавн Пляза" заявили, що це перша, найбільш драматична виставка, яку колинебудь вони пам'ятають...

Дня 16-го липня ц. р. в годині 7:00 ввечорі виступила українська група, яку репрезентував хор СУМА „Гомін" під кер. інж. І. Чавса. До кожної повстанської пісні студентка Дарія Данилишин з чуттям додавала пояснення в англійській мові. При поясненні пісні падуть такі слова: „українські повстанці, як ті орли, злітали боронити чести Рідного Краю, але ніхто нам тоді не поміг, ніхто нас не розумів, світ був глухий... майже всі вони в боротьбі полягли". Видно враження на обличчях цікавих, а конферансіє додає, що „ми в той час боронячи нашу волю, захищали вже тоді волю вільного світу". Українські народні танки у виконанні Юнацтва СУМА викликали бурю оплесків (інструкторами танків є п. Юрчинський та п. Балко). По закінченні програми приходили деякі панове з адміністрації „Мідтавн Пляза" пропонуючи повторення програми.

Два дні пізніше виступали латвійці та литовці, репрезентуючи свої танки та пісню. Реасумуючи все разом, треба признати, що Тиждень Поневолених Народів у Рочестері пройшов з великим успіхом.

ПІВДЕННІ ГУБЕРНАТОРИ ПРОТИ ЗАКОНУ ПРО ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА

Під час конференції губернаторів американських стейтів, що відбувалася в Маямі Біч на Флориді, губернатори південних стейтів виступали рішуче проти того, щоб на порядок нарад конференції класти справу актуального тепер законопроєкту про громадянські права. У висліді їх обструкції вирішено передати справу громадянських прав на розгляд екзекутивного комітету цієї конференції. На фото: губернатори — Доналд С. Рассел з Південної Каролайни, Джан Коннелі з Тексасу і Карл Сандерс з Джорджії перед мікрофонами на трибуні.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ УСПІШНЕ ЗАКІНЧЕННЯ АТОМОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В МОСКВІ

Москва. — Конференція ЗДА, Британії і СССР, яка розпочалась в Москві 15 липня ц. р. в справі припинення дальших ядрових експериментів, наближується до кінця, при чому — за останніми вістками — відсунено найбільшу перешкоду, яка грозила розбиттям конференції, а саме — тісного пов'язання атомового договору з пактом неаґресії між західнім Атлантійським бльоком (НАТО) та комуністичним, т. зв. Варшавським пактом. На тригодинному засіданні, що відбулось в минулу середу 24 ц. р., Андрей Громико, совєтський міністер закордонних справ, як голова делеґації СССР, погодився, щоб не робити східньо - західнього пакту передумовою атомового договору. Совєти задовольнились запевненням, що після підписання атомового договору ЗДА й Британія, діставши на це згоду від своїх союзників з НАТО, поведуть переговори про східньо - західній пакт неаґресії, при чому вони звернули увагу, що найкраще такий пакт вбрати у форму двосторонніх самостійних декларацій про відмову від війни, як засобу вирішування середньо - европейських спорів. На згаданому засіданні в минулу середу дебатовано про текст комунікату, яким закінчено б атомову конференцію та про спосіб, як зазначити, що атомовий пакт започатковує те відпруження в міжнародній ситуації, що його дальшим ступнем має бути східньо - західня мирова декларація. Західня Німеччина рішуче противиться всякому такому договоренню з Совєтами, яке посередньо або безпосередньо визнавало б поділ Німеччини та Східню Німеччину, як окрему державу. Коли б появились одночасно декларації обох державних бльоків — НАТО і Варшавського пакту — що вони відмовляються від війни, як способу вирішування спорів, то підпис Східньої Німеччини не фіґурував би разом із підписами західніх держав і таким чином не було б посереднього формального визнання її. Текст договору про частинну заборону дальших ядрових експериментів — в повітрі, стратосфері, на землі й під водою — був уже виготовлений в минулу суботу, а в понеділок остаточно вигладжено його. Останні три дні західні делеґати — Аверелл Гарриман і лорд Гейлсгем — присвятили саме отим „делікатним" розмовам, які перешкодили б зірванню большевиками конференції у зв'язку з східньо - західнім пактом неаґресії. Коли в своїй промові з 2 липня ц. р. у Східньому Берліні Хрущов говорив про „одночасне" підписання атомового договору і пакту неаґресії, то в зверненні до африканських голів держав, які брали участь в конференції в Аддіс Абебі, вистосованому в середу 24 ц. м., Хрущов поминув слово „одночасне" і заступив його словом „також". Підписання атомового договору дещо припізнюється: спершу гадалось, що Аверелл Гарриман буде вже в четвер 25 ц. м. звітувати президентові Кеннеді особисто про хід і вислід Москоєської конференції, однак це станеться щойно наприкінці цього тижня. Також ще не вирішено чи і коли полетить до Москви державний секретар Дін Раск. „Парафування" (підписання ініціялами" атомового договору призначено на четвер, 25-го липня ц.р. о 3-ій год. по пол.

Американську програму вислання людини на Місяць очолюватиме д-р Дж. Е. Мюллер

Вашинґтон. — Крайова аґенція для справ аеронавтики і космічних дослідів подала до відома, що на керівника американської програми вислання людини на Місяць призначено д-ра Джорджа Мюллера, дотеперішнього віце - президента департаменту дослідів і розвитку в лябораторіях космічних дослідів у Лос Анджелес. На своєму новому становищі д-р Мюллер почне урядувати з днем 1 вересня ц. р. Дотеперішнім керівником американської програми вислання людини на Місяць був Д. Брайнерд Голмс, колишній екзекутивний службовик Радіової Корпорації Америки, призначений на це становище минулого року. Д-рові Мюллерові підлягатиме Бюро космічних полетів з людською залогою і керівництво усіх п'яти американських аґенцій, зайнятих під сучасну пору програмами космічних летів, в тому осередки в Гантсвілл, Алабама, в Гюстон, Тексас, і в Кейп Канаверал, Флоріда. Призначення Мюллера зв'язане з реалізацією космічної програми зустрічі двох астронавтів в космічних просторах, що мала б коштувати один більйон долярів, як також з реалізацією програми вислання людини на Місяць, кошт якої обраховують на 20 більйонів долярів.

ПОЕТ ВАДИМ ЛЕСИЧ ВАЖКО ХВОРИЙ

Ню Йорк. — Відомий український еміґраційний поет і літературний критик Вадим Лесич, автор багатьох збірок поезій, захворів в перших днях липня на важке запалення легенів і був перевезений до шпиталю Трафалґар у Ню Йорку, де лікарям тільки з трудом пощастило вдержати його при житті з допомогою кисня. Кризовий стан недуги Вадима Лесича минувся і він уже на шляху до одужання. Опікується важко хворим поетом д-р Зиновій Штокалко.

Ніксон, відвідавши Східній Берлін, поручає зміну закордонної політики ЗДА

Берлін. — Колишній віце-президент Ричард Ніксон був в середу 24-го цього місяця двічі у Східньому Берліні та після того проголосив за своїм підписом через аґенцію „Ассошіейтед Пресс" заяву, в якій гостро засуджує закордонну політику, яка змагала б до „миру Хрущовського типу" та яка вирікалась би поярмлених Совєтами народів в ім'я отакого „хрущовського миру". Ніксон стверджує, що він був спершу 4 години в Східньому Берліні, але нічого не бачив, бо був окружений комуністичними „провідниками і журналістами". Тому він рішив неспостережено піти туди вдруге. Це йому вдалося і він перевів дві години у Східньому Берліні, що він їх називає „незабутнім досвідом". Він стверджує, що східні німці, які перебувають під накиненим їм комуністичним володінням, так само тужать до свободи, як поляки, мадяри й інші поярмлені народи. Подає кілька прикладів, як боязко підходили до нього окремі німецькі прохожі, просили дати миттю автограф та запевняли, що єдина їх надія — на Америку. Ніксон закликає — перестати думати про поярмлені народи, як про фігурки в боротьбі між світовими великодержавами і стверджує, що „зречення" з отих народів задля співіснування і „хрущовського миру" так само недопускальне, як недопускальним було б зречення з американського народу.

У Москві відбуваються наради Хрущова з прем'єрами всіх сателітських країн

Москва. — В середу 24 липня розпочалась в Москві конференція Ради Взаємної Економічної Допомоги, званої за початковими літерами КОМЕКОН — себто економічної організації СССР і його сателітських країн. З усіх европейських комуністичних країн нема на тій нараді тільки Юґославії, яка формально не належить до совєтського бльоку, і Альбанії, яка збунтувалась проти Москви, солідаризуючись з Пейпінґом. На те нове міжнародно-комуністичне збіговище прибули всі сателітські прем'єри з своїми міністрами закордонних, фінансових і торговельних справ. КОМЕКОН був створений Совєтами з виразною ціллю — підпорядкувати народні господарства всіх сателітських країн господарському плянуванню Совєтського Союзу. Першою збунтувалася проти того Румунія, яка має амбіції щодо власного важкого промислу, всупереч наказам з Москви. Тому совєтська пропаґанда спеціяльно звернула увагу на приїзд до Москви румунського прем'єра Георґію Дея. Поруч із господарськими справами — та московська конференція напевно буде присвячувати багато часу совєтсько-китайському конфліктові.

Режим Фіделя Кастра експропріював будинок американської амбасади в Гавані

Гавана. — Декретом кубинського уряду, що його підписали кубинський прем'єр Фідель Кастро, президент Освальдо Дортікос Торрадо і міністер скарбу Люїз Альварес Ром, і що його проголошено в четвер 24-го липня, переведено експропріяцію будинку американської амбасади в Гавані. Здійснено цю акцію у відплату за замороження урядом ЗДА кубинських конт в американських банках. Між ЗДА й Кубою останніми роками не було дипломатичних взаємин й американські інтереси на Кубі заступала тільки швайцарська амбасада, яка й адмініструвала будинком американської амбасади й частинно його займала для своїх бюр. Ця ж швайцарська амбасада запротестувала зараз же проти декрету про експропріяцію і проти зв'язаного з цим наказу забрати якнайскоріше швайцарські бюра із будинку. Державний Департамент звернувся ще цього ж самого дня до швайцарської амбасади в Гавані з проханням передати йому докладний звіт про переведену кубинським урядом експропріяцію будинку амбасади ЗДА. Представники Державного Департаменту ЗДА заявили, що досі в історії міжнародних взаємин ще не було випадку, щоб якась держава конфіскувала амбасади інших націй.

В АМЕРИЦІ

● **У стейті Небрасці** звеличники республіканського сенатора Баррі Ґолдвотера започаткували в минулому тижні збірку виборчого фонду під гаслом „Золото (Голд) для Ґолдвотера". Зараз у першому дні збірки здепоновано в банку в місті Омага чеки на суму 5.000 дол. на спеціяльному конто, що ним Ґолдвотер зможе покористуватись тільки у випадку, якщо стане офіційним кандидатом Республіканської партії у президентських виборах в 1944 р. Коли він не дістане номінації, то всі чеки, зібрані до того часу, банк має спалити. Сам Ґолдвотер є мільйонером.

● **Едґар Айзенгавер**, старший брат колишнього президента Д. Д. Айзенгавера, замешкалий в Мемфісі в Теннессі, гостро скритикував зголошений през. Кеннеді законопроєкт про громадянські права. Е. Айзенгавер заявив, що Кеннеді не вміє відрізняти поняття права і привілею.

● **До Шикаґо прибув** з Англії 81-літній Вільям Ґаллачер, колишній лідер англійських комуністів, якому американський уряд двічі відмовляв видачу візи. Щойно на інтервенцію 50-х англійських парляментарних послів державний секретар Дін Раск рішив видати йому візу. Ґаллачер приїхав на відвідини своєї недужої сестри. На летовищі в Лондоні один американець заявив, що він не полетить одним літаком з отим комуністом.

● **До З'єдинених Держав і Канади** прибуде в половині вересня лорд Мавнтбеттен, адмірал фльоти і шеф британського генерального штабу, на одно-тижневі наради з американськими найвищими військовиками. Йому нададуть в тому часі почесний докторат в університеті Джексонвіл на Флориді.

● **Голова американського Найвищого Суду** Ерл Воррен подорожує тепер по Африці та знайомиться з судочинством і судовиками тамошніх новопосталих муринських держав. Він був раніше на міжнародній конференції правників в Атенах, що відбулася під гаслом „Світовий мир через право". Воррен признав, що в Америці дуже мало знають про Африку та її мешканців, а вже нічого не знають про африканські суди і право.

● **Євгеній Євтушенко**, російський підсовєтський поет, який стягнув на себе гнів Хрущова своїми відхилами від офіційної лінії соцреалізму та комуністичної пропаґанди, з'явився в московському Клюбі фільмового фестивалю. Він заявив, що не видно було його в останніх тижнях тому, що він перебував на Кубі.

Об'єднана Арабська Республіка виявила нові роди своєї зброї

Каїро. — На великій військовій параді, що відбулась в столиці Об'єднаної Арабської Республіки (Єгипту) у вівторок 23 липня ц. р. з нагоди 11-х роковин революції, що закінчила панування короля Фарука II й перемінила віковічну єгипетську монархію в республіку, показано дві нові ракети та проголошено збудування „першого арабського підводного човна, яке буде випробуване впродовж 15-х днів". Одна з показаних ракет — це совєтський тип СА-2, керована ракета з землі в повітря, а друга ракета — двоступнева, випродукована в засекречених лябораторіях і варстатах завдяки німецьким фахівцям. У параді взяли участь також суперсонічні літаки „Араб", які проте є доставленими від Совєтів літаками типу „МІҐ 19" і „МІҐ 21". Щодо підводних човнів, то єгипетська заява щодо „першого арабського підводного човна" викликала в західніх фахових колах велике здивування, бо вони знали, що Єгипет має 8 підводних човнів, отриманих від Совєтів, та один малий такий підводний човен для прибережної служби. Західній коментар такий, що ці нові єгипетські роди зброї не порушують середньосхідньої рівноваги сил, бо Ізраїль має таку саму зброю, отриману здебільша від Франції та Америки.

● **Конґресова Комісія** для закордонних справ рішила заборонити всякі дальші так звані добровільні субвенції американського Уряду для Об'єднаних Націй, завдяки яким-то фондам комуністична Куба не платить своїх довгів до каси тієї міжнародної установи. ЗДА дали були 64 мільйони дол. на мирову місію у Конґо, а Генеральна Асамблея вирішила, що існування такого фонду вможливлює зменшити внески різних „бідних" держав, між ними Куби Кастра.

У СВІТІ

● **У Швайцарії** арештовано Йоганна Неезера і Віллі Наефа, швайцарських громадян, недавніх робітників фабрики моторів, турбін і помп, що її директором був єгипетський араб Каміль Гассан Саєд. Ті два швайцарці з власної ініціятиви сконтактувались з представником жидівської розвідки в Парижі та постачали йому докладні відомості про ту швайцарську фабрику, де єгипетський уряд замовив був мотори до військових джетів. Швайцарські юристи не є певні, чи ті швайцарці провинились з погляду інтересів Швайцарії та її законодавства.

● **У Польщі** вибухла епідемія віспи. У Варшаві, Познані, Вроцлаві й інших великих містах проголошено обов'язок масового щеплення. Всі приїжджі до Польщі літаками чи залізницями з закордону мусять виказуватись посвідками, що вони були щеплені перед своїм від'їздом. Віспу привіз один поляк, що прибув з Азії.

● **У Лондоні** 3,153.000.00 подорожних (очевидно: ті самі особи багатократно) користали в минулому році з тамошньої підземки та автобусів. Ці засоби публічного транспорту є в Лондоні власністю міста. Не зважаючи на те, що населення Лондону збільшується, число осіб - користувачів міськими засобами льокомоції постійно зменшується — в користь приватних авт.

● **Представники Східньої і Західньої Німеччини** відновили в Західньому Берліні переговори про пожвавлення торгівлі між двома частинами поділеної Німеччини. Пресовий шеф західньо - берлінського посадника Віллі Брандта піддав думку, що добре було б, щоб у Західній Німеччині покликано до життя окремий уряд для полагоджування всіх справ „практичного значення для обох частин Німеччини". Західня Німеччина стоїть на становищі, що ніяких політичних справ не буде обмірковувати з східніми німцями, а тільки такі справи, які стосуються безпосередньо життьових потреб громадян: пошти, торгівлі, комунікації і т. п.

● **На Кубі** комуністичний уряд сконфіскував дальших 78 приватних земельних посілостей під фальшивим арґументом, що власники погано господарювали. Кожне з тих земельних господарств займало пересічно по 750 акрів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сиґі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і мони ордерс виставляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Двосічний договір

Американський Уряд признає справі договору з Совєтами про заборону ядрових детонацій — за висловом вашингтонських коментаторів — „найвище першенство". Сам президент Кеннеді від початку свого урядування приписував цій справі надзвичайне значення, і тепер читаємо, що він і його найближчі дорадники вважають, що коли дійсно прийде до підписання такого договору, то це буде наче переломова історична подія в післявоєнному часі. Конкретно, Президент буцімто сподівається, що ця перша ніби велика поступка Совєтів від часу, коли дали вони згоду на відкликання своїх військ з Австрії, стане початком звороту в совєтській закордонній політиці і настільки відпружить атмосферу, що можна буде ступнево розв'язувати такі кардинальні міжнародні проблеми, як проблеми Німеччини й загального роззброєння. Подібні настрої панують і в британській верхівці. Американські, як і британські керівні чинники буцімто дивляться на підписання такого договору з СССР, як на великий успіх своєї дипломатії.

Однак, цікаво, що й совєтський уряд має той самий підхід: промова Хрущова під час останньої його візити в Східньому Берліні та заява в спільному совєтсько - мадярському комунікаті з минулого вівтірка підкреслюють потребу домовлення в справі атомових детонацій, як постулят політики „співіснування". З попередніх заяв Хрущова і з всієї совєтсько - китайської полеміки відомо, що співіснування в совєтській інтерпретації це правильніший, доцільніший і коротший шлях до опанування комунізмом цілого світу, аніж рекомендований китайцями шлях воєнних авантюр. Правда, Москва цілими роками відкидала ті західні суґестії, що їх тепер прийняла. Таким чином вона дійсно змінила своє становище. Але ця зміна виключно тактична, продиктована причинами й аргументами, що їх Захід не знає. Одно є певне, що на таку зміну дали свою згоду совєтські військовики.

Таку згоду совєтських військовиків виправдує другий бік медалі цієї справи. Адже йде в тому договорі не про повну заборону ядрових експериментів, а про частинну, з допущенням підземних детонацій. Тим часом Ірл Г. Фосс, дипломатичний кореспондент вашингтонського „Івнінґ Стар", в опублікованій недавно книжці „Ядрова засідка: Пастка заборони атомових дослідів" твердить, що така частинна заборона ядрових детонацій не має ніякого практичного значення. Якщо в московському договоренні не буде постанов про міжнародну контрольну систему, то Совєти матимуть необмежені можливості проводити далі ядрові експерименти. Правда, ті самі можливості матимуть і ЗДА, але це тільки доказує, що перегони в удосконалюванні ядрової зброї, особливо для розвитку антиракетної ракети, будуть продовжуватися. „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" на 29-го цього місяця твердить, що коли б Совєти навіть погодилися на принцип міжнародної контрольної інспекції, то ця інспекція практично була б не до переведення, бо мусіла б охоплювати 3 000 кв. миль кожночасного „підозрілого" терену, вимагала б десятків тисяч персоналу та — більйонових сум. Отож Совєти дістають необмежене поле для дальших засекречених детонацій, для продовжування обману і ламання чи то букви, чи духа договору.

Той „галас знечев'я" може лише демобілізувати західній оборонний дух. Він породжує в людей фальшиве й невірне враження, начебто щось змінилося в міжнародній ситуації на користь миру і свободи, коли тим часом совєтський імперіялізм залишився той самий, а тільки поглибились поступливість і легковірність Заходу.

За новий іміґраційний закон

Переданий у вівторок 23-го липня цього року президентом Кеннеді на розгляд та вирішення Конґресу новий іміґраційний законопроєкт заслуговує на увагу всієї американської нації, що в своїй основі є нацією нащадків колишніх іміґрантів.

Зобов'язуючий досі іміґраційний закон з 1924-го року, базований на переписі населення ЗДА з 1920-го року, є вже цілком перестарілий. У своїх постановах, обставлених масою пізніших поправок і доповнень, цей закон дуже часто цілком нелогічний і суперечливий. Особливо ж перестарілою і незгідною з принципами громадянської рівности і людської гідности є покладена в основу цього дотеперішнього закону система іміґраційних квот, яка упривілейовує одні нації, упосліджуючи в той же час інші і дискримінуючи та виключаючи від участи в іміґрації до ЗДА людей азійського походження. Дотримувана на практиці останніми десятиліттями, ця система іміґраційних квот приводила до того, що такі упривілейовані народи, як англійці, ірляндці й інші, не встигали чи й не бажали використовувати признаних їм квот, а в той же час інші народи такі, як італійський чи грецький, не мали можливости розв'язувати важких проблем свого перенаселення з допомогою іміґрації до ЗДА.

Заскорузлість і безуспішність зобов'язуючого іміґраційного закону добре зрозуміли попередники Джана Кеннеді на становищі президента ЗДА, демократ Труман і республіканець Айзенгавер, і вони також пробували започаткувати реформу цього закону.

Якщо судити з тексту запропонованого президентом Кеннеді законопроєкту, його постанови й рямці куди ліберальніші, як у теперішньому законі, хоч ще й не завжди цілком задовільні. В основу Президентового законопроєкту покладена вимога поступового скасовування дотеперішніх іміґраційних квот — протягом найближчих п'яти років кожного року по 20%. Щорічна загальна квота всіх допущених в рямцях нового закону іміґрантів мала б бути підвищена з 156 000 до 164 000. Першенство в отримуванні віз повинні мати вишколені в різних фахах люди — інженери, лікарі, вчителі, науковці та інші спеціялісти. В дальшій черзі ішли б усі ті, що вже мають своїх батьків чи рідних у ЗДА, при чому евентуальну кількість цього роду іміґрантів в найближчому часі офіційні чинники встановлюють на половину всієї іміґрації. Мали б бути полегшені постанови про допускання до ЗДА умовохворих, що мають тут свої родини. Також мали б бути скасовані дотеперішні обмеження щодо іміґрації осіб азійського походження. Іміґраційна квота для однієї країни могла б становити щонайбільше 10% усього іміґраційного континґенту, і багато скористали б на цьому особливо такі, досі упосліджені країни, як Італія, Польща, Греція.

Новий іміґраційний законопроєкт вимагає ще докладного розгляду і доповнень. Критики його звертають вже тепер увагу на те, що постанова про допускання в першу чергу спеціялістів і вишколених фахівців не надто справедлива, бо до розвитку і зміцнення могутности ЗДА причинялися в минулому не лише фахівці чи професіоналісти, але дуже часто цілком невишколені, чесні люди, що вчилися, вишколювались і доповняли своє знання на новій землі. Не зважаючи на такі застереження, громадянство ЗДА, напевно, поставиться у своїй переважаючій більшості дуже позитивно до нового іміґраційного законопроєкту і своєю активною підтримкою Президентових пропозицій причиниться до успішного проведення корисної для ЗДА іміґраційної реформи.

Михайло Калимний

БРАЗИЛІЙЦІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

(1)

Куритиба. — Впродовж останнього часу з Бразилії їздило чимало молоді до Совєтського Союзу. Були то переважно футболісти з відомих спортових клюбів Ріо де Жанейро — „Фляменґо" і „Флюміненсе", студенти та журналісти. Серед них були й сини еміґрантів з країн, поневолених червоною Москвою, в тому числі й діти українських батьків. Знання мов тими особами допомагало їм входити в ближчі й щиріші контакти з людьми в СССР.

В бразилійській пресі друкується багато вражень з цих відвідин, і читають їх з великим зацікавленням люди різних прошарків та політичних поглядів. Ці матеріяли викликають до себе довір'я своєю простотою й безпосередністю; з них відчувається, що до СССР їздили не „спокушені політики", не „перевтомлені" дійсністю інтелектуали і не „знавці" східніх проблем, а звичайна молодь, з притаманною їй щирістю й цікавістю дізнатися якнайбільше, порівняти з тим, що вона вже знає, а відтак зробити власні висновки. З кількома недавніми відвідувачами Совєтського Союзу мав змогу особисто розмовляти і автор цих рядків. Найцікавіше з їхніх вражень та спостережень нижче й подається.

Хрущовська конина

Бразилійська футбольна команда „Фляменґо" прибула до Москви надвечір. Примістили її в „Ленінґрадській гостинниці". Там же, у ресторані, подали й вечеряти. З дороги хлопці зголодніли, беруть на виделки добрячі шматки м'яса, розрізають їх і дивуються, чому воно має такий надзвичайно червонний колір. Вагаються їсти. Присутній з ними бразилійський лікар уважно розглядає страву й відразу встановлює: конина!

Кличуть кельнера. Лікар напівжартома каже:

— Коли ви нам подасте „Кавальо Бранко" (віски „Білий Кінь"), ми його охоче вип'ємо, але до кінського м'яса наші шлунки не звикли. В Бразилії ми його не споживаємо. Я відповідаю за здоров'я і фізичну форму нашої команди, тому прошу подати нам волове м'ясо.

— Сьогодні у нас м'ясні страви тільки з конини, — розгублено відповідає кельнер.

— Ну, то дайте нам якісь веґетаріянські, — наполягає лікар.

Зрештою, всі погодилися їсти вишні із сметаною. Хоч з хлопців ніхто ще вишень ніколи не бачив, вони їм засмакували.

Між іншим, коли кінське м'ясо непочатим приймали із столів бразилійських футболістів, присутня в ресторані публіка всміхалася, а дехто навіть показував бразилійцям з-під скатерки, що він б'є їм в долоні. Згодом з'ясувалося, що в ресторані „Ленінґрадської гостинниці" спеціяльно запровадили один „кінський день" у тижні після того, як Хрущов похвалив кінське м'ясо в Казахстані.

Несподівані подарунки

Вітрини московських крамниць, у порівнянні з бразилійськими, виглядають неймовірно бідно. На показ виставляється переважно бутафорію з дерева й паперу. Однак, на Красній площі, близько готелю для туристів, бразилійці побачили величезну скляну вітрину, а в ній, як то кажуть, всього повно і все справжнє, без натяку на бутафорію. Коли ж вони зайшли всередину крамниці і запитали, яка ціна на виставлені речі, то почули від продавців, що все те, що на вітрині, на для продажу, а для огляду. Отже, був це своєрідний ... торговельний музей. Одним словом, чергова московська показуха.

До бразилійців вечорами напливали відвідувачі, переважно студенти, які знають англійську, французьку чи німецьку мову. Без особливих труднощів бразилійці з ними порозумівалися, не кличучи на допомогу перекладачів з „Інтуристу".

Знайомство з московськими крамницями спрямувало бразилійських гостей на розмови про крам, про ціни на нього, про заробітки совєтських громадян. Коли бразилійці довідались, що пересічна заробітна платня совєтського службовця становить 100 рублів, а більш-менш пристойна сорочка коштує 60 рублів, то капітан команди „Фляменґо" негайно виніс до загального сальону 9 власних сорочок і роздав їх задурно відвідувачам. Його приклад підхопили інші бразилійські футболісти, а один з них в такий спосіб „пустив" навіть своє убрання, розчулившись тим, що звичайній людині в СССР просто годі заощадити стільки грошей, щоб колись купити собі подібний одяг ... Отак прийшло до несподіваних подарунків.

„Товариш" Х невдоволений з московського комунізму

Нагодився до бразилійців і комуніст з Бразилії, син старих російських еміґрантів. У Москві він уже чотири роки, вчиться, незабаром кінчає високу школу. Розповів, що перших два роки були ще можливі, а останні два дуже тяжкі. Тієї стипендії, що він її дістає, явно не вистачає. Тож допомагають йому батьки з Бразилії щомісячними пакунками а від недавнього часу також бразилійське посольство. Совєтські ж студенти в усьому терплять страшну нужду, вони й харчуються й одягаються надзвичайно погано.

„Товариш" Х вирішив в СССР не залишатися. Як закінчить школу, повернеться назад до Бразилії. Наприкінці він ще сказав: „Нам такого комунізму, як тут, непотрібно, мусимо запроваджувати в себе інший". Який саме, того він не витлумачив, певно й сам ще не знає. Очевидно, належить він до так званих ревізіоністів, яких дедалі більше з'являється серед комуністів різних країн.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена.

М. Мельник

ІНФОРМАЦІЯ ПРО УКРАЇНУ

Працю кожної політичної еміґрації можна поділити на три частини: 1) політична акція в краю і поза межами краю; 2) збереження і розроблювання національних вартостей, наприклад, культурного, наукового, побутового, світоглядового порядку, 3) інформація в ширшому цього слова розумінні.

Ця третя точка є спеціяльним об'єктом зацікавлення Українсько - Американської Асоціяції Університетських Професорів і тому хочемо на цю тему висловити кілька думок.

Чи ми є в Англії, Франції, Америці чи Канаді, ми переконані в тому, що інформування Заходу про Україну та інші поневолені нації — це одне з найголовніших завдань еміґрації.

Ми хочемо тут обговорити деякі способи тієї інформації і спробувати їх оцінити, сподіваючись, що при тій нагоді знайдемо більше зрозуміння для праці Наукового Фонду Асоціяції.

Одним з дуже легких, а проте часом дуже важливих способів інформації є інформація в товариській площині. Тут кожний українець може бути амбасадором України. Та ця „праця" може мати значну практичну користь тільки тоді, коли ведеться серед представників провідної верстви даної країни. Це не значить, звичайно, що якийсь політичний діяч за чаркою горілки піде проти інтересів своєї держави, щоб допомогти країні свого приятеля. Однак, знаємо з історії, що іноді та чи інша держава не є життєво зацікавлена в тій чи іншій розв'язці певної проблеми, і тоді добре мати приятелів на високих місцях. Пригадаймо, скільки Масарик зробив для Чехо - Словаччини, Падеревський для Польщі, тутешні ірляндці для Ірляндії і жиди для Ізраїлю. Під сучасну пору, за виїмком Канади, наші можливості під цим оглядом досить малі, але, дивлячись на те, як скоро ми виходимо з найгірших дільниць великих міст Америки, треба припустити, що наступна ґенерація буде куди успішнішою.

Другий спосіб інформації — це писане слово, і тут у нас, здається, найбільше викривлених понять.

Наприклад, ми не раз читаємо в нашій пресі, що якась наша організація вислала меморандум до Об'єднаних Націй, до уряду якоїсь держави чи до високих урядовців якогось міністерства. Це ми уважаємо за велике діло для української справи. На жаль, у переважаючій більшості випадків особи, що до них такий меморандум заадресовано, взагалі його не бачать, а коли організація, що меморандум вислала, і дістане відповідь, то це звичайно стандартна відповідь третьорядного урядовця, який такого роду справами займається.

Тож, нарешті, треба нам усвідомити, що писане слово знаходить доступ до людей на вершку тільки тоді, коли воно виходить від людей, що представляють якусь політичну чи економічну силу, або тоді, коли це слово так добре написане, що його варто прочитати.

Першої можливости не будемо тут обговорювати. Зате друга можливість для нас відкрита, і в тій ділянці ми могли б дуже багато зробити, якби її зрозуміли.

Стежачи за дискусією, що ведеться в Америці у справі шкільництва, треба об'єктивно признати, що такого роду проблеми не тільки в нас тяжко спопуляризувати. Але й не можна таких справ промовчувати.

Коли різні люди та організації пишуть меморандуми чи брошури і розсилають їх до різних людей та інституцій за свої власні гроші, тоді все в порядку. Та коли ті речі робиться за громадські гроші, тоді до них треба критичнішого підходу, інакше гроші ті витрачено марно. Продукція писаного слова тепер така величезна, що людина із здоровим розумом повинна запитати: чому той чи інший високий урядовець, що працює по 10 - 12 годин на день, має читати брошурку невідомого йому автора чи організації? Він не має часу читати речей навіть великих авторів.

Коли ми хочемо, щоб про нас більше чули, тоді пишімо до поважних часописів і журналів, виголошуймо доповіді на високоякісних форумах та друкуймо книжки, що можуть знайти прихильну оцінку принаймні у другорядних журналах, і тільки такого роду речі розсилаймо на ті адреси, на які варто їх розсилати.

Чи ми можемо у цій ділянці зробити щось організова-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЛИСТ ДО БАТЬКІВ

УМОВИНИ ДЛЯ УСПІШНОГО НАВЧАННЯ РЕЛІГІЇ

Може деякі батьки запитаються: „Пощо писати про умовини успішного навчання релігії? Це — справа Церкви, Духовенства, Монашества та Учительства, як до релігійних справ підходити, ми, батьки, маємо інші зайняття". Такий запит не є слушний, бо батьки не можуть звільнити себе від релігійного виховання дітей. Вони мають святий обов'язок вчити дітей про Бога і Його закони.

У нинішніх часах не всі люди йдуть дорогою Божих законів. Одні вибрали собі за божка золотого тельця — земські багатства. Інші хочуть знайти задоволення і щастя у земських розкошах, які дуже часто ведуть людей до фізичної і моральної руїни. А ще інші загнались так далеко, що поза матеріяльними речами не хочуть признати, що є духовий світ, що є Бог. З такими атеїстами, що заперечують існування Бога, можна зустрітися не тільки в різних краях поза залізною та бамбусовою заслоною, але також у вільному світі і навіть у ЗДА. Вже Святий Дух перестерігав людей перед такими недовірками, кажучи: „Безумний каже в серці своїм: нема Бога" (Пс. 53:6). Деколи такі безбожницькі кличі залітають і до нашої молоді. Тому батьки мусять бути вихосажені в знання про Бога, щоб протидіяти безбожницьким впливам.

У першій мірі всі повинні знати, що існування Бога можна доказати природним розумом. Те пізнання Бога природним розумом є підставою нашого пізнання з віри, яку Бог об'явив, а Христова Церква до вірування подає. Людина може пізнати при допомозі свого ума дві головні правди: 1) що є один Бог і 2) що той Бог є справедливий суддя, який за добро нагороджує, а за зло карає.

Розум і наука кажуть нам, що всесвіт і всі творива, які ми бачимо, не існували колись. Вони мають свій початок. Тільки одно Єство завжди існувало і тому є Воно вічне, конечне, безмежне, совершенне, незалежне від усіх інших. Існування Бога є найбільшим фактом у цілому творі і, послідовно, кожна фільософічна система, яка своє розумування зачинає від заперечування факту, що Бог існує, мусить бути цілковито помилковою. Багато комуністів не тільки заперечують існування Бога, але ще й ненавидять того Бога, про Котрого кажуть, що Він не існує. І в цьому їхньому твердженні є брак логіки. Як можна ненавидіти те, що не існує? З цього виходить, що вони до якоїсь міри вірять, що Бог існує.

Розум нам каже, що Бог існує

Якщо ви зайдете до своєї світлиці і знайдете на столику книжку, одяг, рукавиці чи що інше, то знаєте, що хтось поклав їх там, якщо ви їх не поклали. Ви знаєте, що вони самі не скочили на стіл через якийсь сліпий випадок. Яке ваше було б здивування, а навіть обурення, якби хтось сказав вам, що ті речі самі із себе постали і самі поклали себе на столик.

Тепер гляньмо на всесвіт, особливо на небо у зоряну ніч. Побачимо величезне число різних зір, які відбувають свою подорож в дуже прецизнім порядку.

Зачнімо від нашої землі, на якій живемо. Вона є п'ятою найбільшою плянетою, що належить до системи нашого сонця, яке у порівнянні до мільярдів інших сонць є маленькою зіркою. В цьому зоряному всесвіті бачимо зразковий порядок. Якщо в індустріяльних, хемічних і фізичних винаходах треба людського генія, який міг би плянувати і виконувати свої пляни, то на скільки більше треба Всемогучого і розумного Творця, щоб у небесних просторах створити і розмістити більйони величезних зір.

Розум є дорогою, яка багатьох людей, навіть у комуністичних краях, де переслідують релігію, провадить до пізнання Бога.

Один священик, якого комуністи звільнили з тюрми, оповідав цікаву подію. При одній нагоді він зустрів дівчинку і хлопчика. Вони почали з ним розмову, бо бажали більше знати про Великого Творця всесвіту. Здивований священик спитав їх, чи хто говорив їм про Бога. Вони рішучо цьому заперечили. Ніхто не говорив їм про Бога в школі, та й вдома вони ніколи не чули цього слова. З дальшої розмови священик довідався, що ті діти, обсервуючи квіти, пташки, сонце, місяць і зорі, прийшли до висновку, що мусить бути великий Творець, Який те все створив, бо ніщо саме із себе не може існувати. Здорово думаючі люди бачать Бога Творця у творіві всесвіту.

Такі дискусії в родинах про найвище Єство - Бога будуть дуже корисними для всіх членів родини. До цієї справи ще повернемось.

† Амвросій

Олекса Грищенко

МОЇ ЗУСТРІЧІ Й РОЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ

(IX)

Наполегливий, енерґійний, скрізь перший, Фрісз був одним із основоположників Сальону де Тюйлері, який протривав кілька років. Спершу в бараці в Тюйлерівському парку, потім у Нейї, за валом Парижу. Недаром друзяки Соні Левицької, два маршани фарб при вулиці Жакоб, якраз навпроти готелю де ля Тур Монж і Делонс, часто докоряли Фрісзові. „А, — говорив Делонс, склавши руки на грудях, — він завжди хоче бути першим, скрізь на першому місці. Як я його ненавиджу!"

Незабутні постаті старого Парижу, старого бальзаківського часу! В їх крамниці купував Сезан білило. Гора підрамків, гурман терпентину, олії і ще чогось невловного, у вітрині, наче леопарди, дрімають котяги. Якось Сезан залишив був у них своє невеличке полотно-образ. Монж помилково покрив його білилом і продав одному учневі Академії мистецтв за 2 франки ... Кожного тижня в суботу Монж, сліпий на одно око, переображувався. Виїздив в околицю Парижу порати садок. Треба було його бачити: біла сорочка, чорний фрак, поли-завороти до колін. На голові котелок. Жадної кольорової цятки! Говорив і прощався як паризький аристократ ...

Двічі Фрісз був плясером (відповідальним за розміщення творів на виставці) в Сальоні Тюйлері. В 1930 р. він примістив мої речі в залі Матіса. „Піжаків" ліворуч, „Раків" праворуч його образу. „Мені мало до вподоби, — говорив я йому, — що ви зробили з моїх картин орнамент для Матіса". — „Ви невдоволені, Грищенко? Ви повинні бути горді, що ваші твори висять побіч Матіса! Признаюся, ви єдиний, що витримує сусідство з майстром, Матіс своїм кольоритом бив і руйнував усіх, кого я коло нього вішав!" — Ця розмова була занотована паризькою пресою і пішла мені на руку.

Але роком пізніше в тому ж сальоні Фрісз примістив мого „Омара" в центрі стінки-пано. Коли Сальон оглядав його президент Е. Еріо, Фрісз мене з ним познайомив. Президент Сальону кинув очима на мого „Омара" і, стискаючи мені руку, мовив: „bonne toile"!" Відомо, що Еріо добре знався на мистецтві, не раз писав про нього і мав не одного друзяку серед наших колеґ.

Фрісз, як кажуть французи, був „комплектним майстром". Всебічний. Вдалі портрети його матері, мистця-товариша Пакро, його жінки. „Ню", натюр-морти, пейзажі, маріни.

Гавр дав Франції трьох визначних малярів, Дюфі, Фрісза і Брака. Як і інших, Париж рано потягнув Фрісза до себе. Відразу потрапив він до Академі де Боз-Ар, де працював в ательє Бонна, відомого портретиста в стилі еспанця Рібейри. Сам баск залишив по собі в Байоні цікавий музей, де, між іншим, була картина Ель Греко. Проте, клясик Бонна був не по дорозі динамічному романтикові, він утік з його ательє і зрікся чорно-жовтої палітри та сухо-академічної форми. Бути клясиком, це значить, як твердив Баррес, не бути перевантаженим. Чого прагнув мистець-утікач, на це вказують ті майстри, образи яких він копіював у Люврі: Делякруа, Веронез, Рубенс.

Ще молодим, Фрісз зустрів у Парижі провінційного рисівника, теж з Гавру, П. Люїльє. „Для мене рисувати, — признавався він, — це одно, що молитись". Не одному Фрісзові цей старий Люїльє дав добру пораду, і Фрісз рисував багато. Справді, в його оліях чимало рисунку, на щастя, не монотонної обвідки, що руйнує малярство. Так було з Сюзанною Валядон. Мати Утрілльо, модель великого Деґа, талановита, вона обводила все чорним рисунком, ніби в пейзажі, в портреті чи в квітах. У Шардена і Коро теж є рисунок, але він ледь помітний, прихований, він не б'є в очі — його треба відшукати. Все це надає їх олійм шляхетної тонкости.

Мистецька продукція Фрісза велика і нерівна своєю вартістю. Він завжди мав потребу в грошах. Навіть професорував у приватній академії де ля Гранд Шом'єр на Монпарнасі. Вдало виправляв праці учнів і залишив по собі школу молодих. У розквіті своєї блискучої мистецької кар'єри отримав премію Карнеґі і побував у Нью-Йорку. Незадовго до його смерти ми з дружиною зустріли Фрісза на вулиці Жакоб. Ішов бадьоро і весело. Але серце не витримало, спускаючись у свою робітню, він на сходах похитнувся і упав, упав навіки.

ЖОЗЕ МАНЖ

(Jose Mange)

Старий Манж сбурився на Фрісза. „Як же ж, — гукав з вибалушеними сірими очима, — це він, багатій, відбив у мене горище, наддавши власникові дому 1 000 франків на рік!" А сам Манж платив, може, сотку франків. Гукав, випльовуючи кісточки маслин, брав їх масними пучками з жовтого паперового ріжка і клав методично в рот. — „Маслини для мене, — признавався, смакуючи, — кращі за цукерки". І завжди йшов на прогулянку з ріжком маслин. Прогулювались ми часто серед „царгородського" різношерстого натовпу по славно-відомій набережній Кронштадт у Тульоні в божественному сонячному, солоному сяйві, разом з його русявою, молодою, як дівчина, жінкою. А сам Манж — портрет провансальського барда Містраля. Загострена, під губою засмалена цигарками сива борідка — як у Наполеона III. Довгасте, з правильними рисами безкровне обличчя. Дехто твердив, що мистець походив з провансальської аристократичної родини. На голові — великий тульонський капелюх, а на літніх плечах чорна широка керея, короткопола, як у пастухів Провансу.

Не зважаючи на свою сімдесятку, зобразив себе юнаком і виставив свій портрет на площі Ляфаст. Коли я говорив про той портрет, старий Манж задоволено посміхався: „Це я так себе бачу". Щасливий!..

Якось його цокотуха-дружина з рожевим личком завела мене на горище дому, де вони мали тісненьку квартирку. На світлі люкарни показала мені гордовито до останнього клаптика всі олії й замальовані дошки. Другий Монтічеллі Провансу, талановитий, але без доброго смаку, з примітивною культурою.

Продавав по дві-три картини на рік. І за яку ціну! Кожного разу, як торгувався син багатого гарбаря Латіля, приказував Манжу: „10 франків, це є 10 франків!!", і виходив із робітні з образом. По робітні не пройти було із-за сміття. А сам батько-гарбар мав великого Манжа за склянку аперитиву.

ПИСЬМЕННИК ЗЕНОН ТАРНАВСЬКИЙ

(В першу річницю смерти)

Повний рік минає від того пам'ятного ранку, коли друзі незабутнього Зенона Тарнавського довідалися, що ця відома постать театрального і літературного життя, відійшла несподівано у кращі світи. Зенон Тарнавський був відомий широкому загалові тільки з фрагментів своєї многогранної діяльности. Організатор „Веселого Львова" за часів війни, автор новель, які друкувалися в літературних журналах, автор статтей і есеїв на мистецькі й театральні теми, врешті рухливий журналіст, це кілька відомих ділянок його праці. Але мало відомо те, що знали тільки його близькі друзі. Зенон Тарнавський від років посвятився широко закроєній і відповідальній ділянці, перекладам основних і найбільш цінних драматичних творів Заходу. І так він закінчив переклад середневічного твору невідомого автора „Дійство про чоловіка" (ця драма — мораліте, була виставлена кілька разів у Дітройті, і в Торонто, за режисурою покійника), „Вбивство в Соборі" Елліота, який то твір вийде друком у 75-ліття автора, та „Діялоги Кармеліта́нок" Бернаноса. В дальшому Зенон Тарнавський працював над Софокловим „Едіпом" та іншими визначними творами античної культури. В його спадщині знайшлося теж декілька власних, але на жаль незакінчених драматичних творів, писаних в останніх роках його життя.

Не довелося Зенонові Тарнавському побачити завершені книжкові видання перекладів, які вийдуть друком тільки з кінцем 1963 року.

Мало в нас працівників в культурній ділянці, а ще менше того формату і тієї снаги, що Зенон Тарнавський. Втрата велика і болюча. Це відійшов від нас передовий письменник, цінений і дорогий тими, що з ним співпрацювали та що були втаємничені у його творчі праці й задуми.

Юрій Тис.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО УКРАЇНУ

(Продовження із стор. 2-ої)

ним способом? Коли схочемо, тоді зможемо зробити куди більше, як робили досі, і Науковий Фонд УААУП повинен бути в центрі тієї праці.

Те, що хоче робити Науковий Фонд, може є новиною для нашого загалу. Та коли трохи ближче розглянемося довкруги, тоді завважимо, що Асоціяція хоче займатися ділом, яке стало для інших вже давно самозрозумілою річчю. Ми хочемо просто збільшити інформаційний матеріял про Україну і Европейський Схід у формі не легкої літератури, а наукових праць.

Є низка джерельних матеріялів, що їх треба зібрати й перекласти на чужі мови. Такі матеріяли необхідні для серйозних дослідів українського питання. Тут Науковий Фонд започаткував працю над збіркою документів до історії України.

Науковий Фонд ледве розпочав свою працю, а вже отримав п'ять прохань про грошеву допомогу у виданні англійською мовою праць, що вже готові і під оглядом тематики та наукового рівня, без сумніву, на допомогу заслуговують.

Якщо були б гроші, тоді можна було б також замовляти речі, що їх на думку наших спеціялістів варто опрацювати.

І врешті, саме існування Наукового Фонду спричиниться до збільшення праць на українські теми. Ми мусимо усвідомити факт, що українська тематика дуже цікава для нас, і що вона не така то цікава для інших, а тому не все легко щось на ту тему друкувати. Для кожного молодого науковця дуже важлива річ, щоб його праці були надруковані. Коли він побачить, що його товариші йдуть вище та вище, вибираючи для опрацювання теми, що їх легше надрукувати, тоді він скоріше чи пізніше піде їхнім слідом. Науковий Фонд буде якраз забезпеченням проти такого роду випадків і таким чином, без сумніву, спричиниться багато до збільшення праць на цікаві нам теми.

Ми свідомі того, що для тих справ не легко знайти широкий відгомін. Це не відноситься тільки до нас, бо й американці звичайно дадуть скоріше гроші на будинок з їхнім прізвищем великими буквами при головному вході, як на якісь наукові досліди. Та ми сподіваємося, що принаймні частина нашого громадянства поставиться до нас із зрозумінням і дасть нам відповідну матеріяльну і моральну підтримку.

Досягнення молодого українця

День 10 червня 1963. був радісною подією в житті молодого студента Василя Гоци. В тому дні він закінчив з успіхом коледж в Оберліні в стейті Огайо та одержав ступінь бакаляра з науки математики й фізики. По вакаціях він буде продовжувати студії та підготовлятися до маґістерського іспиту з науки електричної енерґії, щоб стати електричним інженером.

Василь Гоца, син Мирослава і Наталії з дому Ладвищенко, народився в 1941 р. в Сокалі в Зах. Україні. В 1944 році виїхав з батьками до Зальцбурґу в Австрії, де його застав кінець другої світової війни. По відбутті таборового життя В. Гоца виїхав з родиною в 1949 р. до ЗДА, де його родина осіла в містечку Оберлін, в стейті Огайо.

Оберлін, це місто науки і там находиться відомий загально Оберлінський коледж, в якім студіює студентська молодь з багатьох країн вільного світу, здобуваючи собі знання з різних ділянок науки. В тім то місті закінчив В. Гоца з відзначенням середню школу, а за його небуденні осяги одержав на один рік стипендію на студії в місцевому коледжі. В. Гоца, як студент коледжу, своєю пильністю і спосібностями здобув собі признання професорів і щороку одержував продовження стипендії. Попри стипендію В. Гоца одержав ще допомогу на подорож по західній Европі для доповнення студії, яку відбув в літніх місяцях 1961 р.

У вільному часі Василь не забував і про свою рідну мову, вивчав українську літературу, історію та культуру, зберігав українські традиції та заховував свій укр. католицький обряд. Як студент університету Василь знаходив все час, щоб зайти до Осередку СУМА в Лорейн, на 10 миль віддаленого від Оберліну, де давав молодим юнакам лекції з історії України.

Василь Гоца не забув також про наш Український Народний Союз, став його членом, а також заохочував других до членства в тій нашій передовій організації.

Василь Гоца, це щирий українець, любить свою Батьківщину і де тільки має змогу ширить правду про її незавидне положення.

І. В.

УМІ працює

Галина Петрончак

З приємністю читаємо постійно в нашій пресі про успіхи нашої молоді. Це наявний доказ того, що у відповідних умовинах, вони уміють розвивати свій талант. Це неначе квіти, яким відповідне підсонення потрібне до росту і розвитку. Але сам талант і ґрунт не дали б в сумі ніяких успіхів якби не було сильної та наполегливої праці. Це окремо і у великій мірі стосується музики. Цього року на терені Ню Гейвену справжніми успіхами в музиці втішається Галина Петрончак. Народжена 1945 р. в Реґенсбурзі, Німеччина, свою освіту почала в Америці та закінчила цього року Аміти Реґіонал Гайскул, Вудбрідж, Конн. Школу Українознавства закінчила в Ню Гейвені у Рідній Школі ім. Митрополита Андрія Шептицького. Навчання музики почала в 1954 р. у пані Н. Федорович, активної педагогічної сили і члена Відділу УМІ в Ню Гейвені, а згодом стала моєю ученицею. Вже в перших роках науки музики була вирізнена покійним проф. Романом Савицьким як здібна учениця і вона перша репрезентувала гідно Відділ УМІ Ню Гейвен на усіх місцевих і позамісцевих пописах Відділів у Ню Йорку, Філядельфії, Гартфорді. Як визначна учениця вона брала участь цього року в концерті визначних у Філядельфії і присутні професори та батьки, як і завжди, її тепло вітали. Крім цього, Галя Петрончак часто акомпаніювала і збагачувала сольовими виступами програму численних загально-громадських свят, як цього року, між іншим, на святкуваннях 22 Січня у Гартфорді і Ню Гейвен, Конн. В минулому році вона проклала перші кроки в навчанні дітей і з порученого мною завдання вив'язалася добре. На своє конто Галя може зачислити похвального листа від Комісії Конкурсу — молодих артистів — який був спонзорований Ню Гейвенською Симфонічною Оркестрою. Після вступних іспитів Галя одержала стипендію до Гартфорд Університету — Юліус Гарт Коледж оф Мюзік, де буде дальше продовжувати музичні студії. Сподіємося, що Галя не загубить зв'язків із УМІ і внедовзі стане його активним і кваліфікованим членом. Бажаємо усіх можливих успіхів і на будуче та будемо слідкувати за розвитком її таланту.

Юрій Цибрівський

Успіхи нашої молоді

Степан Осадца

„Боффало Івенінґ Нюз" з 15-го червня ц. р. і „Кур'єр Експрес" з 20-го червня ц. р. повідомляють: „Ректорат Вищої Школи Канісіюс призначив найвищу нагороду в навчанні Степанові Осадці з Боффало. Його чотирорічна пересічна оцінка в навчанні була 94.06%, за що він в тому часі отримував окремі нагороди (три золоті й одну срібну медалі). Дня 19-го червня під час ґрадуації вручено йому золоту медалю, як першому найкращому учневі в 1963-му році".

Степан Осадца прощав в авдиторії „Канісіюс Гайскул" в імені своїх товаришів із шкільної лавки учительську колегію, батьків, чисельно присутніх гостей та своїх колеґ. За свої успіхи в науці Степан Осадца отримав стипендію на Фордгам У-теті в Ню Йорку, де думає студіювати медицину.

Степан Осадца рівночасно закінчив матуральні українські курси в Боффало, є активним українським пластуном-розвідувачем. Батько його Юліян працює як стейтовий контролер податків в Вайт-Плейн, Н. И.

(РСҐ.)

Матуральний іспит українознавства в Боффало

В днях 26 і 27 червня відбувся в Боффало другий з черги кінцевий іспит з обсягу українознавства. Перший такий іспит мав місце в квітні 1961 року. Пригадую, як голова тодішньої комісії — покійний вже сьогодні — проф. Северин Левицький, врадуваний успіхом бофалівської громади, висловив рівночасно побоювання, що це може бути перший і останній матуральний іспит. Та так воно не сталося. Слідами перших п'яти матурантів пішли інші — молодші їхні товаришки й товариші. Подвоїлася навіть і кількість нових матурантів. Було їх десять: Гайдар Наталка, Дорощак Надія, Дорощак Христина, Куява Тамара, Осадца Степан, Остапчук Мирон, Пашковська Лідія, Сайкевич Ярослав, Ткачук Аля, Якубовський Андрій. П'ятеро з названих кандидатів кінчали курси при УКК, що їх вів проф. Олекса Воронин, четверо були студентами пластової школи українознавства і одна студентка екстерністка.

Наслідки Іспитів: Пашковська Лідія здала іспит з загальною оцінкою „відмінно", Дорощак Надія, Куява Тамара і Якубовський Андрій з оцінкою „дуже добре", останні з оцінкою „добре", або „задовільно".

Членами іспитової комісії були: д-р Кирило Годованець — голова (з Рочестер), проф. Олекса Воронин — зам. голови комісії і кер. курсів УКК, ген. Петро Самутин — зам. голови і культ. осв. реф. УКК, проф. Осип Залеський — учитель курсів (укр. культура), проф. Олександер Бережницький — учитель курсів (історія і географія), д-р Михайло Лоза — учитель (укр. мова й література). Крім членів Комісії при іспитах були всч. о. Стасюк (від укр. кат. парафії) і всч. о. Кватирук від укр. прав. парафії.

На осінь ц. р. плянується ще один матуральний іспит. Справа в тому, що більшість учнів пластових курсів не мала змоги здавати іспиту тепер і відклала його на осінь.

М. Л-а

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Речиталь Марти Цибик

9-го червня в залі Контемпорарі Голл в Нюарку відбувся дипломовий речиталь Марти Цибик, абсольвентки Школи Українського Музичного Інституту в Нюарку кляси фортепіяна п. Галі Клим. Програма дипломового речиталю: Бах-Бусоні — Шакон д-моль, Бетговен — Соната оп. 53, ч. 21 (Вальдштайн), Шопен — Етюд Е-дур оп. 10, Брамс — Рапсодія ґ-моль оп. 79, ч. 1, Паґаніні-Ліст—Дзвіночок, Ревуцький — Прелюд фіс-моль, Грудин — Етюд ґ-моль, Дебюссі — Городи під дощем, Прокофієв — Підшепти диявола, Хачатур'ян — Токата.

Марта Цибик — визначна учениця УМІ — відзначається незаперечним музичним талантом. Доказом цього було виконання не тільки великої концертової програми, але й якісно вибагливої, різноманітної і складної. Це вказує й на працьовитість молодої 16-літньої піяністки і на її солідність у праці, що проявилася в бездоганному виконанню найдрібніших деталів. І саме такий підхід до справи віщує їй успішне мистецьке завтра. В її грі пробивається технічна віртуозність, а в інтерпретації продуманість і глибина. Марта Цибик виявила також добре розуміння стилів. На спеціяльне вирізнення заслужили виконання творів Баха, Бетговена, Брамса та українських композиторів.

Накінець треба підкреслити відрадний факт, що громадянство Нюарку як слід оцінило працю школи, учительки і абсольвентки, заповнюючи по береги концертову залю.

Ігор Соневицький

Речиталь Оксани Нагнибіди

16-го червня в Контемпорарі Голл відбувся диплломовий речиталь Оксани Нагнибіди, абсольвентки Школи Українського Музичного Інституту в Нюарку кляси фортепіяна п. Галі Клим. Програма речиталю складалася з виконання таких творів: Бах-Тавзіґ — органово токата і фуґа д-моль, Бетговен — Соната оп. 57, ч. 23 (Апассіоната), Барвінський — Прелюд е-моль, Лисенко — Ґавот Ф-дур, Фоменко — Прелюд ґіс-моль, Шопен — Етюд ціс-моль оп. 25, Брамс — Рапсодія ґ-моль оп. 79, ч. 2, Ліст — Тарантеля (Венеція і Неаполь), Дебюссі —Штучні вогні, Прокофієв — марш з опери „Любов до трьох помаранч".

Оксана Нагнибіда — це евідентний музичний талант, що від років здобувала визначні оцінки на іспитах УМІ. Вона володіє експресивним і співучим тоном, а також правильним відчуттям музичної фрази. В Нагнибіди доволі добре розвинута техніка. В її грі пробивається артизм, що приневолює слухача до концентрації, зокрема в випровадженні творів настроєво-ліричного характеру (Шопен). Також переконливо та свіжо прозвучав Ґавот Лисенка.

Численно зібрана публіка винагородила молоду піяністку оплесками і квітами. При дальшій солідній праці Оксана Нагнибіда може осягнути великих успіхів на концертовій естраді.

Ігор Соневицький

Українець вперше членом Королівської Комісії Канади

Отава. — Як уже коротко інформовано, тут проголошено склад Королівської Комісії Канади в справах двомовности й бікультуризму Канади. Серед членів Комісії є один українець, а саме проф. Ярослав Рудницький, голова Департаменту Славістики Манітобського університету в Вінніпеґу, президент УВАН у Канаді і Української Наукової Ради в Канаді, відомий український науковий і громадський діяч. Як відомо, завдання Королівських Комісій Канади досліджувати окремі питання загально-канадійського життя й рекомендувати урядові Канади відповідну акцію в даній справі. За останніх близько 100 років було понад 1,200 Королівських Комісій для розгляду різних справ. Серед українців Канади найбільше зацікавлення викликала Комісія для справ мистецтва й культури, очолювана Мессеєм у 1949 - 1951 рр., та недавня Комісія в справах освіти й шкільництва. В дотеперішніх Королівських Комісіях Канади, навіть таких важливих як Мессеєва чи освітньо - шкільна, не було ні одного українця. Проф. Рудницький — перший речник української етнічної групи в Канаді, що зайняв це високе становище, завдяки своїм науковим працям, широким національним і міжнародним зв'язкам та авторитетом у наукових канадійських колах. Він кілька разів займав слово в дискусіях над білінґвізмом, напр. на Міжнародному Мовознавчому Конгресі в Осло, Норвеґія, в 1957 р., а останньо на з'їзді Канадійської Лінґвістичної Асоціяції в Лаваль університеті в Квебеку. Треба думати, що його участь у працях Королівської Комісії в справах двомовности й бікультуризму причиниться багато до розв'язки цього актуального й широко - дискутованого питання в Канаді. Українське громадянство з великим вдоволенням прийняло до відома іменування проф. Рудницького до згаданої Комісії.

(Т. В.).

Ділимося сумною вісткою
з Рідними і Знайомими,
що дня 16-го липня 1963 року
несподівано відійшов у Вічність,
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ШВАҐЕР

бл. п.
МИХАЙЛО КЛОСЕВИЧ

уродж. 5-го січня 1893 р. в Присівцях (Україна).
Похорон відбувся 19-го липня ц. р. з церкви в Оттаві на цвинтар "Notre Dame".

Горем прибиті:
Родина КЛОСЕВИЧІВ
Родина М. С. ДЕВОССЕРІВ

З болем повідомляємо наших
Рідних, Приятелів та Знайомих,
що 26-го червня 1963 р. у Львові,
відійшов у вічність

бл. п.
інж. ВОЛОДИМИР ЯЦИШИН

на 52-му році життя.

Горем прибиті:
СТЕФАНІЯ БУКШОВАНА, сестра
ВОЛОДИМИР, шваґер і
РОКСОЛЯНА, сестрінка

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ і БРАТ

бл. п. ВАСИЛЬ ДІЛАЙ

що помер несподівано на удар серця,
дня 5-го липня 1963 р. в Ню Йорку (Вудгейвен),
проживши 53 роки.

У великому горю по цій болючій втраті я зазнала так багато співчуття, розради і помочі, як рівнож відчула так багато щирих виявів любови і пошани до особи Покійного, що я не в силі поіменно усім подякувати. Цією дорогою хочу бодай загально висказати мою глибоку вдячність Приятелям, Сусідам, Односельчанам і Знайомим, що у найтяжчі години були зі мною і старалися моє горе облегшити.

Зокрема дякую пароховi з Озон Парку о. Любомирові Мудрому за панахиди, Служби Божі і всі похоронні відправи, відслужені при участі проф. О. Улицького. Сердечна подяка усім, що жертвували квіти і вінки на домовину. Служби Божі правитимуться за Покійного довгий час, завдяки численним жертвам, за які я щиро вдячна жертводавцям. Моя велика подяка тим, що служили своїми автами в часі похорону і в цей спосіб дали змогу усім відпровадити Покійного на місце вічного спочинку. Вкінці дякую усім, що по похороні були учасниками поминок в церковній галі в Озон Парку. Рівнож дякую похоронному заведенню Walker за дуже дбайливе переведення усіх формальностей і праць зв'язаних з похороном.

Усіх Вас, хай добрий Господь Бог, нагородить за це сторицею!

Вічна Пам'ять Покійному!

Дружина: ЮЛІЯ ДІЛАЙ
Сестри в краю: КАТЕРИНА ГАЙДА
АННА ЛЮБЦНСЬКА
ТЕТЯНА ВОВЧИШИН
з Родинами

ПОДЯКА

Дня 24-го квітня 1963 року, в м. Гартфорд, Конн.,
на 62-му році життя, ВОЛЕЮ БОЖОЮ,
відійшов від нас в Оселі Вічного Спокою
наш Незабутній, Найдорожчий
ТАТО-ДІДУСЬ

ПЕТРО ІВАНОВИЧ ГАМЗА

Похоронні Богослуження за вічний спокій його душі, відправлялись в українській православній Церкві св. Володимира в Гартфорді, де Небіжчик третій рік — до дня своєї смерти, був головою парафіяльного уряду.

Тлінні останки бл. п. Петра Івановича похоронені дня 27-го квітня 1963 р. на цвинтарі Церковного Осередку нашої Церкви в Bound Brook, N. J.

Складаємо найсердечнішу подяку нашим Всечеснішим отцям: о. Протоєр. Іванові Чумакові — Настоятелю нашої парафії в Гартфорді, о. Протоєр. Федотові Шпаченкові — з Петерсону, що Небіжчик був його парафіянином ще в 20-их роках на рідній Батьківщині, о. Протоєр. Петрові Ковальчикові — з Ню Британ, та о. Федору Коваленкові, за останні духовні прислуги Покійному, — відправлення панахид, Заупокійної Служби Божої, Похорону та супроводження Його до місця вічного спочинку.

Рівнож, складаємо щиру подяку членам нашого церковного хору, що прийняли участь у співах похоронних відправ та диригентові Іванові Булига.

Великою відрадою в нашому тяжкому смутку були сердечні співчуття членів нашої церковної громади, Братства й Сестрицтва, Друзів-Земляків, Співпрацівників та Знайомих Покійного, що так численно зійшлися віддати останній поклін нашому дорогому ТАТОВІ-ДІДУСЕВІ; всім наше сердечне спасибі.

Зокрема почуваємось до щирої подяки заступникові голови парафіяльного Уряду ВШ. Андрієві Горбець, що взяв на себе більшу частину турбот по впорядкуванню похорону Небіжчика; Старості нашої церкви Олексієві Рибальченкові, Секретареві Управи Петрові Гаврилову, Секретареві Братства св. Володимира Федорові Шрайтер, за всі їхні турботи та щиру допомогу, наше сердечне спасибі.

З почуттям глибокого зворушення складаємо сердечну подяку ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШОМУ АРХІЄПИСКОПОВІ МСТИСЛАВОВІ, що своєю присутністю звеличив пам'ять Покійного нашого ТАТА-ДІДУСЯ, зустрівши похоронний похід біля його могили та промовив до нас і до нашої Христової громади слово глибокого жалю та щирої розради! Спасибі наш дорогий Владико!

Рівнож, сердечне спасибі членам нашої парафії Іванові Гаращукові, Федору Шрайтер, Леоніду Чудовському та представникові УНСоюзу І. Шило, за щирі прощальні промови, сказані над могилою Небіжчика.

Дякуємо за вінки, складені на могилу Небіжчика-Тата, як ознаку глибокої пошани та незабутню пам'ять про нього: о. І. Чумакові, Параф. Управі нашої церкви, Братству й Сестрицтву, родині Гаращуків, род. Ткачуків, род. Федоряченко, род. Чудовських, род. Пивоварів з Ню Йорку, род. Леонтович з Брукліну, род. І. Гамзи з Канади, Укр. Клюбові, Відділу ОДУ-у з Гартфорду, Об'єд. „Самопоміч" з Гартфорду та робітникам з фабрики, де працював Покійний.

Похоронному Заведенню п. Сталярського за старання й дбайливе переведення похорону, щире спасибі.

Всіх, що причинилися до злагідження наших тяжких переживань, нехай Всещедрий Господь нагородить Своєю Ласкою.

Син — ДМИТРО ГАМЗА
з дружиною ГАЛИНОЮ
та донькою ЛАРИСОЮ.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ
ВСІХ СВЯТИХ в НЮ ЙОРКУ
при 206-208 Схід 11-та вулиці
— влаштовує —
у неділю, 4-го серпня 1963 року
СВІЙ ПЕРШИЙ
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
в ПАВІЛЬЙОНІ ПАРАФІЇ СВ. ДИМИТРІЯ
в КАРТЕРЕТ, Н. Дж.
при 681-691 Рузвелт Евс.
Добірний буфет в заряді Сестрицтва. До танців гратиме Українська Оркестра.
Початок о год. 1-ій по полудні.
Квитки вступу і зголошення на автобуси в парафіяльній залі щонеділі до год. 1-ої дня. Автобуси з Ню Йорку відходять о год. 12-ій дня від будинку Церкви.
До участи в пікніку запрошуємо Українське Громадянство Ню Йорку, Картерету і околиць.
ПАРАФІЯЛЬНИЙ УРЯД

НОВА КНИЖКА про М. ШАШКЕВИЧА,
РАЗОМ ІЗ ВСІМА ЙОГО ТВОРАМИ
ШАНУВАТИ о. М. ШАШКЕВИЧА, ЦЕ ЗНАЧИТЬ ПІЗНАТИ ЙОГО ПРАЦЮ І ЙОГО ТВОРИ. ЦЕ ЗМОЖЕТЕ ЗРОБИТИ, КОЛИ ПРОЧИТАЄТЕ НОВУ КНИЖКУ, ЯКУ ВИДАЛА „СВОБОДА" ПІД. ЗАГ.
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ
Біографія і характеристика творчости з додатком усіх оригінальних творів поета.
Д-р ЛУКА ЛУЦІВ
Прикрашує цю книжку гарна кольорова обкладинка роботи Т. Шумиловича. В тексті є 6 ілюстрацій.
Ціна книжки — $2.00
Замовлення і належність (тільки чеками або поштовими переказами) слати на адресу:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N.J.

В 1964 році минає сто років з дня смерти великого українського Кобзаря ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Українське громадянство, шануючи його пам'ять, кожного року відзначало ШЕВЧЕНКОВІ ДНІ, 9-го і 10-го березня, окремими святами. В наступному році такі святочні літературно-музичні зібрання мають бути найбільш змістовними і урочистими.
„КАТЕРИНА"
Опера на три дії
Музика МИКОЛИ АРКАСА
за Т. Шевченком.
Опера „КАТЕРИНА" побудована на драматичній одноіменній поемі Т. Шевченка, захоплює слухачів своєю музикою і змістом, була завжди в репертуарі кращих українських театрів і дійсно є народньою оперою.
Ціна у твердій оправі — 10 долярів. Адреса для замовлень:
SVOBODA
83 Grand Street — JERSEY CITY, N. J.

ВАШ ГРІШ
в
УКРАЇНСЬКІМ
НАРОДНІМ СОЮЗІ
ПРАЦЮЄ НЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ ВАШОГО ДОБРА, АЛЕ И ДЛЯ ДОБРА ЦІЛОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ.
•
Забезпечіться
в
Українськім
Народнім Союзі!

Португалія запрошує своїх африканських опонентів відвідати її колонії

Об'єднані Нації. На засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй, яка дебатує над скаргою 32-ох африканських країн проти Португалії і Південної Африки, в минулу середу 24-го липня цього року, португальський міністер закордонних справ д-р Альберто Ноґвейра вистосував „персональне запрошення" до чотирьох чорних міністрів, які заступають в Раді Безпеки скаргу проти Португалії, щоб вони відвідали „її заморські території". Португалія ніколи не називає Анґолі, Мозамбіку й португальської Ґвінеї колоніями, тільки заморськими територіями, частинами португальської держави. Португальський міністер твердив, що в названих колоніях нема взагалі расової політики, що автохтони мають голос в усіх справах і т .п. Гостру відповідь дав йому Алекс Кейсон-Сані з Гани, який обезцінив „так звані реформи", що їх Португалія переводить в Анґолі й Мозамбіку. Вони — казав він — не мають найменшої вартости, як довго незначна меншина португальців панує над великою більшістю автохтонних африканських муринів, які мають право на власну незалежну державність. Дебати в Раді Безпеки продовжуюються.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ В ПАРКУ І В РАДІО

Ню Йорк. — Заповіджений на минулу п'ятницю концерт українських народних пісень в обробітці Л. Косаковського з Йонкерсу й у виконанні оркестри Ґолдмана, не відбувся з огляду на непогоду. Виконає цей концерт оркестра Ґолдмана цього тижня — в п'ятницю 26-го липня в нюйоркському Центральному Парку і він буде передаваний радіостацією WNYC того ж дня о год. 8.30 вечора.

● Мурин Чарльс Листон виграв в минулий понеділок у боксерських змаганнях за світове мистецтво у Ляс Веґас в Неваді, перемігши другого мурина Флойда Паттерсона в 2 хвилинах і 10 секундах. Листон важить 215 фунтів і високий на 6 стіп і 1 цаль. Змаганням придивлялись 8,000 глядачів.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

ПОТРІБНО ДОСВІДЧЕНИХ
PRECISION SHEET METAL WORKERS

Layout Men, Set-Up Men for Power Presses and Brakes, Shear Men; Spot Welders, Heliarc Welders, Grinders, Tool & Die Makers.

Праця в горішньому стейті Ню Йорку, вакаційна околиця, близько Lake George. Чудова мешканева околиця. Добра платня, вакації і бенефіти. Пишіть подаючи досвід і кваліфікації до:

WHITEHALL METAL PRODUCTS Inc.
P. O. Box 149
WHITEHALL, N. Y.
Attention: Mr. W. Myzak

UPHOLSTERERS
ДОСВІД ПРИ МЕБЛЯХ

на замовлення і до загальної праці. Повний час і на кілька годин. Добра платня, постійна праця. Присмні умовини. Телефонувати цілий тиждень.

EMANUEL SIDLER
506 E. 74th ST., New York City
4th Floor TR 9-6585

● REAL ESTATE ●

5 НОВИХ БОНҐАЛ
Зимовий дім. Всі влаштування. 12 акрів. Чудовий вид. $14.995.
KOPP OF KERHONKSON, N.Y.
Tel.: Kerhonkson 7500

27 АКРІВ ОРНОЇ ЗЕМЛІ
5 бонґал на 5 родин, зимовий будинок 11 кімнатний, великий фронт до дороги. Ціна $15.000. 17 акрів землі, прекрасний потік перепливає через середину поля, великий фронт до дороги 4200. 45 акрів землі 500 стіп фронту до 209. Ціна $7.500.
Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERHONKSON, N.Y.

ASTORIA, N. Y.
1 род. мур. відокрем. дім., олив. огрівання, бл. стації — $20,750.
Закрито в липні в суботи і неділі.
GENOVESE REALTY
RA 8-1120

МУЗИЧНІ ТВОРИ
ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ.
Народні та історичні пісні на мішаний, чоловічий і жіночий хори.
Повне посмертне видання!
За три збірки ціна лише $3.50
Замовлення слати:
"SVOBODA"
P.O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779; AL 4-8717
„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N.Y.
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ВІЛЕТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.

Міжнародні поштові перекази.
Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО
Відкрито: в кожний день 9:30 — 6:30
ЗАКРИТО В СУБОТИ ПІД ЧАС ЛИПНЯ І СЕРПНЯ

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1-інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) $2.00
1-інч через одну шпальту за бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.) $3.00
1-інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії) ... $4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по .... $3.00 за інч за кожного рода оголошення.
Виготовлення кліше на одну шпальту $4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти $6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

ЗМІНА АДРЕСИ
До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу.
Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....

Зі спорту

ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ НА СОЮЗІВЦІ

В суботу і неділю, 27 і 28 липня, відбудуться на Союзівці тенісові змагання за першість Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делеґатури УСЦАК на Сході ЗДА. Організатором цих змагань є Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку. Ці змагання в конкуренціях чоловіків, жінок і юнаків почнуться вже в суботу о год. 10.00 рано.

Також на Союзівці, на великому басейні, відбудуться в суботу 27-го липня плавацькі змагання за першість СУАСТ — Схід та за мандрівну нагороду ім. Ю. Шухевича. Змагання пляновані в конкуренціях чоловіків, жінок, юнаків і хлопців. Початок змагань о год. 10.30 рано і зголошення до участи будуть прийматися до початку змагань над басейном.

—o—

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

Висліди минулого тижня:

Вінер С. К., Австрія — Динамо, Юґославія 3:2.

Валядолід, Еспанія — Уйпешт, Мадярщина 2:1.

Ґурнік, Польща — Гальсінґборґ, Швеція 5:2.

Гальсінґборґ, Швеція — Уйпешт, Мадярщина 5:1.

Валядолід, Еспанія — Беленензес, Портуґалія 2:2.

Ґурнік, Польща — Вінер С. К., Австрія 3:2.

Мадяри, яких вже оцінювано як певних чемпіонів другої групи, справили симпатикам дві несподіванки, програючи обидві зустрічі зі „слабими" противниками, еспанцями і шведами. Перед мадярами ще одні змагання з динамівцями Хорватії, які поруч польського Ґурніка мають ще найкращі вигляди на першість групи. Все показує на можливість рішальної зустрічі про першість поміж Ґурніком та Динамом. Поляки мають досі найкраще відношення воріт і завдяки тому могли б стати першуном навіть при нерішеному висліді з Динамом.

Дуже гарно пописалися в останньому тижні еспанці, здобуваючи в двох грах три точки, та шведи, які виявили крім дуже спортової поведінки ще й велику дозу завзяття і таки вміння грати продуктивний футбол. Всі чотири перші дружини в показнику мають ще математичні можливості стати першуном, але Ґурнік після останніх перемог і тижневого відпочинку має добрі вигляди перемогти юґославців, які гратимуть з ними три дні після зустрічі з твердими мадярами.

—o—

ПОКАЗНИК ДРУГОЇ ГРУПИ М. Ф. ЛІҐИ

Стан з 22 липня 1963

	Точки	Ворота
Ґурнік	7:3	13: 6
Уйпішт	6:4	10: 8
Вінер С. К.	6:4	11:12
Динамо	5:3	12: 9
Гальсінґборґ	3:5	8:10
Валядолід	3:7	7:14
Беленензес	2:6	4: 6

—o—

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ М. Ф. ЛІҐИ:

Ню Йорк, Рандалс Айленд Стадіон, **неділя, 28-го липня 1963,** о год. 2.15 Беленензес, Портуґалія — Ґальсінґборґ, Швеція, о год. 4.00 Ґурнік, Польща — Динамо, Юґославія.

Ню Йорк, Рандалс Айленд Стадіон, **середа, 31-го липня 1963,** о год. 8.30 Вест Гем, Англія — першун другої групи.

в. с.

—o—

„ЛЕВИ" — „КІКЕРС" 4:0 (3:0).

Шикаґо, 14 липня. — Перемогою над німецькою дружиною, кандидатом на першуна Вищої Дивізії, закінчили „Леви" весняну половину сезону. До цих змагань виступили „Леви" по добрій підготовці, під опікою тренера Богдана Куцана та підсилені трьома грецькими змагунами з Ню Йорку і Орестом Соболем. Здобуті дві точки „Левам" дуже потрібні, щоб врятуватися від деґрадації до Першої Дивізії.

В цій зустрічі „Леви" були значно сильніші від противника, що спеціяльно позначилося в першій половині трьома воротами і відношенням наріжняків 5:2 в користь нашої дружини. Німці не могли ніяк дати собі ради з грізною і сильною атакою „Левів", яка здобула ворота в такому порядку: Ґіґос в 10-ій хвилині, Ґіґос в 23-ій хв. з подачі Бахіра, та Анатолій Бахір, капітан „Левів", в 34-ій хв. з подачі Ґіґоса. В другій півгрі німці повели провокативну брутальну гру, через яку суддя Корсовер усунув з грища в 55-ій хв. Ореста Соболя, помічника „Левів". „Кікерси", користаючи з чисельної переваги, повели наступи, але їх певно і зрівноважено ліквідувала оборона „Левів". В одному із контрнаступів „Леви" зуміли ще підвищити вислід на 4:0 зі стрілу Полюховича у 85-ій хв. гри. Ці змагання заграли „Леви" в наступному складі: Кашуба, Скороход, Крат, Терлецький, Зевґоліс, Соболь, Ґіґос, Гесекідос, Полюхович, Караван, А. Бахір, А. Яворський.

Доріст „Левів" („Левенята") переміг доріст німецької „Фортуни" 11:0 в товариських змаганнях.

Резірва „Левів" потерпіла натомість від „Кікерсів" другу поразку сезону 0:7, закінчуючи весняний сезон з п'ятьи виграними і двома програними. Її рахунок точок 10:4, а відношення воріт 16:17.

Стрільцями воріт у цьому сезоні в резерві були: Орест Хринівський — 5, Володимир Бахір — 4, Осип Коколюс — 2, Дарій Пасіка — 1, Анатолій Гординський — 1, Андрій Козій — 1, Віктор Козленко — 1 і Василь Никифорак — 1. Ланковим резерви є Карло Малий.

Петро Головаций

—o—

ВИСОКІ ПОРАЗКИ „УКРАЇНИ" МОНТРЕАЛ.

„Італія" Торонто — „Україна" Монтреал 7 : 1.

Чергова зустріч „України" з непереможною в цьогорічному сезоні „Італією", що відбулася 13-го липня в Торонті, закінчилася високою поразкою монтреалців. Виступивши до цих змагань в повному своєму складі, „Україна" розчарувала своїх симпатиків — грою, — що була рівнорядною тільки початкових 20 хвилин. Перебравши після цього ініціятивну, скорі італійці уже в першій півгрі запевнили собі перемогу, здобуваючи вислід 4:0.

В другій половині напад „аззурів" здобув дальших троє воріт. Однокий ґоль для „України" здобув Станкович. Станкович і Рада (цей останній змагун, це гість з „Чорноморської Січі" Нюарк) — були найкращими змагунами в нападі „України", який останньо грішить хаотичною і непродуктивною грою. Слабо себе репрезентують Чижович, який переходить спадок форми, та Нога „Копа", який не співпрацює, а грає радше еґоїстично без успіху.

„Гамілтон Стілерс" — „Україна" 8 : 2.

Ще вищої поразки зазнала „Україна" наступного дня 14-го липня в м. Гамілтоні з місцевими „сталевиками", що займають друге місце в показнику табелі гор. В цій грі „Україна" навіть провадила 1:0, одначе і цього скромного висліду не зуміла вдержати. Після вирівнання і здобуття ведення гамілтонцями, „Україна" зовсім заломилася, що спричинило найвищу програну сезону. Стрільцями воріт для „України" були Станкович і Нога. Це перший ґоль Ноги в канадійському футбольному сезоні.

Склад „України": Кельблі, Томпсон, Келебай, Кравець, Рач, Клюґ, Нога, Кендерес, Рескві н, Чижович, Рада, Станкович, Палінський і Лов.

Ом. Твардовський

—o—

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР НА „ВЕРХОВИНІ"

УСТ „Верховина" влаштовує в днях 10 і 11 серпня ц. р. відбиванковий турнір чоловіків та жінок, який відбудеться під опікою СУАСТ — Схід на оселі УРСоюзу „Верховині" в Глен Спей. Цей традиційний вже щорічний турнір за нагороди фундовані УРСоюзом закінчився минулого року перемогами Української Централі з Пасейку, дружина якої здобула перше місце в конкуренції чоловіків, й УСТ „Чорноморської Січі" з Нюарку, якої жіноча шістка стала чемпіоном жінок.

Зголошення до участи в турнірі приймає ланковий відбиванки СУАСТ — Схід на адресу:

Dr. M. Snihurowych, 1 Goodwin St., New Haven, Conn., тел.: 203 - 469 - 9707.

Оселя УРСоюзу забезпечить змагунів та провідників клюбів нічлігом та прохарчуванням за мінімальними оплатами.

На цій же оселі відбудуться 24 і 25 серпня ц. р. легкоатлетичні змагання, організовані ланковим легкоатлетики СУАСТ — Схід. Тоді теж відбудеться біг навпростець для чоловіків за Чашу УРСоюзу.

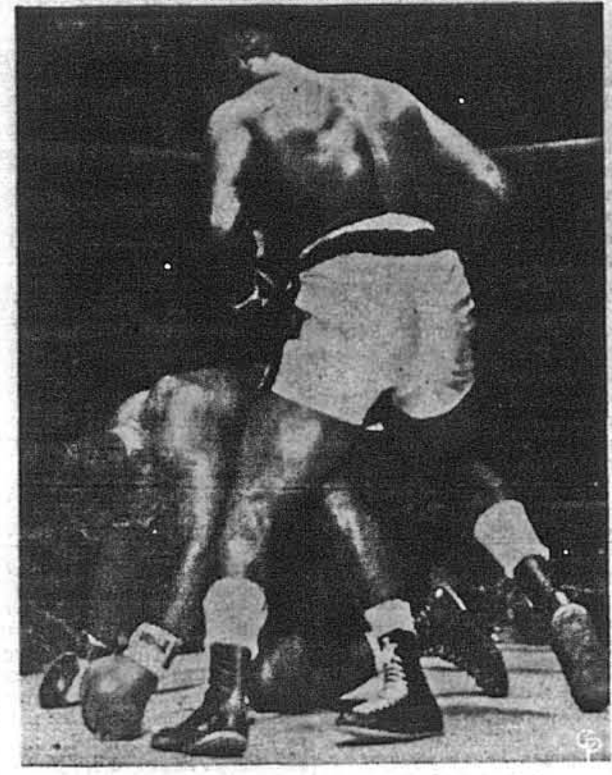
Зголошення змагунів до участи в цих змаганнях приймає ланковий на адресу:

M. Jaworskyj, 803 Nostrand Ave., Brooklyn 25, N.Y., тел.: 212 - HY 3 - 0431.

М. Яворський

—o—

ЗМАГ ДВОХ ЧОРНИХ ВЕЛЕТНІВ

Світовий чемпіон важкої ваги Сонні Лістон стоїть над приголомшеним противником Флойдом Паттерсоном під час змагання з ним за чемпіонат світу в Ляс Веґас, Невада. Сонні Лістон переміг свого противника зараз таки в першій рунді. Схоплена на світлині сцена стосується першого повалення Паттерсона — покищо до пів-лежачої позиції.

СПОРТ НА УКРАЇНІ

Валерій Брумель, відомий рекордист світу в стрибку вгору, подарував одну чашу, яку він сам здобув, для першуна легкоатлетичних змагань шкільної молоді міста Луганська. Так вже другий рік молодь Луганська, міста з якого походить Брумель, змагається за чашу В. Брумеля в легкоатлетичних змаганнях шкіл.

В кошівці першість України на Третій Спартакіяді України здобули чоловіча і жіноча дружини міста Києва. В цих змаганнях в травні в Києві дальші місця зайняли в конкуренції чоловіків: Дніпропетровська і Одеська області, а в конкуренції жінок: Одеська і Кримська області. В дружині киян вибивався молодий змагун Окипняк, який минулого року був у ЗДА зі збірною Совєтського Союзу.

У відбиванці першість України в Третій Спартакіяді в Харкові осягнула в конкуренції чоловіків дружина киян, перед дружинами областей Одеси та Львова. В жіночій конкуренції перше місце зайняли одеситки, перед дружинами міста Києва та области Харкова. Львовянки опинилися на четвертому місці

В столовій ситківці Третьої Спартакіяди в Житомирі перше місце України здобула дружина міста Києва, перемагаючи у фінальній грі 6:0 дружину харківської области.

Студенти м. Львова стали чемпіонами України в бедмінтоні. Ці першенства відбулися в травні в Дніпропетровську і влаштовувало їх студентське спортове товариство „Буревісник". Друге місце здобули студенти Дніпропетровська, а третє Харкова.

В легкоатлетичних змаганнях Третьої Спартакіяди України, які відбулися в травні в Києві, занотовано ось такі кращі висліди жінок: Біг 100 м. — Віра Крепкіна 11.8, біг 400 м. — Н. Шендрик 55.5, стрибок вдовжину — В. Крепкіна 5.92 м., стрибок вгору — О. Шабленко 1.65 м., мет диском — Л. Яковцева 48.17 м., стусан кулею — Сивцова 15.19 м., мет ратищем — К. Ворошило 47.10 м. Серед чоловіків кращі осяги здобули: біг 100 м — І. Прищепа та В. Архипчук обидва 10.4, біг 200 м. — В. Архипчук 21.2, стрибок вгору — В. Ситкін 2.06 м., стрибок з жердкою — І. Петренко 4.40 м., мет диском — В. Шабленко 50.35 м., стусан кулею — В. Шабленко 16.71 м., мет ратищем — В. Цибуленко 70.86 м., біг 110 м. з плітками — М. Батрух 14.5.

в. с.

НОВА КНИЖКА!
Софія ПАРФАНОВИЧ
„ЛЮБЛЮ ДІБРОВУ"
Ціна — $1.60
Замовляти: в КНИГАРНІ „СВОБОДИ" 83 Grand Street Jersey City, N. J.
Перша книжка про життя наших людей в Новому Світі та їх відношення до обставин і природи, їхні плани й мрії та здобутки. Вони приносять своє життя на нові терени, а їхні діти виховуються в Пласті й СУМА серед прегарної природи.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●
BROOKLYN, М'ЯСАРНЯ,
М'ясо, дріб і барбекю кури.
Заснована 12 років, ідеальне для подружжя або спільників, продається з уваги на недугу. Досконале купно, ціна на скорий продаж. Огляньте, щоб оцінити. Спішіть. Тел. власника.
PR 4-6265 9-6 P. M.

НА ПРОДАЖ ВЕЛИКИЙ
СКЛЕП-ГРОСЕРНЯ
в БРУКЛИНІ.
Телеф.: AP 7-5565
від 8 рано до 7 веч.

ЧУДО УСУНЕННЯ
СИВОГО ВОЛОССЯ
(для МУЖЧИН і ЖІНОК)
В теперішні часи багато сивоволосих фарбують собі сиве волосся, але це звичайно кожний пізнає, тому що це виглядає на неприродне. Як отже усунути сиве волосся без фарбування? Ось чудодійний розчин, що діє по кількох ужиттях. Не треба вибирати кольору, жадних комплікацій, не брудить. Вистачить посмарувати волосся кілька разів ранком і сивина зникає на очах. Не пропустіть цієї одинокої дороги усунення сивини без клопотів. Шліть цей вирізок на адресу внизу і просіть вислати Вам (2) пляшки NUVIDA. Платите $6.00 поштареві при доставі. Тоді за спеціяльним зарядженням Ви можете уживати цілу пляшку на пробу. Якщо будете невдоволені способом діяння — можете повернути незужиту пляшку і одержите повний зворот. Шліть ім'я й адресу до:
TRYSAN CO. — Dept. 801
Peekskill, N. Y.

Посмертні згадки

ХРИСТИНА та ВІРА РАДЬО, членки Б-ва св. Івана Хрестителя, 277 Відділ УНСоюзу в Гартфорді, Конн., Христина 17, Віра 13, обі сестри згинули в автомобільній катастрофі, дня 15-го червня 1963 р. Обидві здібні учениці, активні в українських молодечих організаціях, дуже чемні і милі — втішалися надзвичайними симпатіями всієї української громади і чужинців. Їх трагічна смерть потрясла цілою громадою. По втраті одиноких дітей у невимовному смутку остались родичі Софія і Євген Радьо. Величаві похорони відбулися 19-го червня 1963 р. з церкви св. Михаїла на український цвинтар в Гластонбері. Вічна Їм Пам'ять.

Управа.

ІЛЬКО ДЕРЕЖИЦЬКИЙ, член Брацтва св. Івана Хрестителя, 277 Відділ УНСоюзу в Гартфорді, Конн. помер у 63 році життя по довгій і важкій недузі 23 червня 1963 р. Покійний народився в Переволоці, Зах. Україна. Бувший воїк УГА, був прикладним і трудолюбивим громадянином. Полишив у смутку дружину Софію, доньку Марію Зелез з дітьми, другу дочку Катерину, брата Василя і сестрінка Михайла. Похорони відбулися 26-го червня 1963 р. з укр.-кат. церкви св. Михаїла на український цвинтар в Гластонбері. Вічна Йому Пам'ять.

Управа

ДІОНІЗІЙ БУРЧИЦЬКИЙ, член 301 Відділу УНСоюзу в Шикаґо, ненадійно відійшов від нас у вічність, проживши 62 роки. Останньо проживав у Бервин біля Шикаґо. Покійний родився 5. 8. 1901 р. в Калуші, Зах. Україна. До Америки приїхав з родиною 1951 р. й став членом УНСоюзу. В краю занимав становище вчителя народної школи. В часі першої світової війни брав активну участь в обороні свого рідного краю, як старшина УГА. Своє життя посвячував для ідеї визволення України з-під ворожого ярма, був правдивим патріотом до останньої хвилини свого життя. Покійний залишив у великому смутку дружину та 3 дочки: Ірину Олексин з мужем і дітьми, Анну Леник, Марію з мужем та дочкою. Покійного поховано на цвинтарі в Elmwood Park при участі Родини та членів Відділу. Вічна Йому Пам'ять.

П. Врублівський, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
БУВАЄТЕ В НЮ ЙОРКУ — ПРОСИМО ЗАГЛЯНУТИ ДО АРКИ ЗА ГАРНИМИ ПАМ'ЯТКАМИ.

Увага! Увага!
ВИСИЛКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
Висилає авта, холодільники, телевізори і т. д.
В ЛИПНІ І СЕРПНІ в НЕДІЛІ ЗАКРИТО.

Добре читати для дітей і молоді
Сойка-Штукарка
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна $1.00
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand St. (Box 346)
Jersey City 3, N. J.

У гостях добре, дома ліпше
Історичне оповідання.
ЦІНА — 85¢
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY 3, N.J.

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого міхочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При болях шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.
KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

● Funeral Directors ●

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Peter Jarema
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Тарзан, ч. 5073. Невідомий пасажир...

Коли корабель причалив, справу з квитками полагоджено, і Тарзан попрощався зі своїми приятелями.

Він відразу завважив, як якийсь пасажир вийшов із корабля, допитливо роздивляючись навколо.

А тоді махнув рукою слузі, який ніс дерев'яну скриньку, щоб ішов за ним сходами.